

บทที่ 4

บริบทของพื้นที่ศึกษา

การวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของกลุ่ม
โรงสีข้าว บ้านหัวดง ตำบลพระเสาร์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษา
บริบทของพื้นที่ ดังนี้

1. ด้านกายภาพ
2. ด้านสิ่งแวดล้อม
3. ด้านสังคม
4. ด้านเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ประวัติความเป็นมาของตำบล

เดิมบ้านพระเสาร์ เป็นบ้านเก่าแก่ของขอม (เขมร) มาตั้งภูมิลำเนาเป็นระยะเวลา
หลายร้อยปีแล้วก็อพยพหนีไปอยู่แห่งใหม่ โดยทิ้งกระปุกปั้น หม้อ ไห ขุดบึง ขุดหนองสิม ต่อมาชุมชน
อยู่ ๒ กลุ่ม คือ อพยพมาจากศรีภูมิ(สุวรรณภูมิ)และพวกย้อ(ส่วย)มารวมตัวกันจัดตั้งวัดขึ้นที่โนนหนอง
สิม เป็นระยะเวลา नाम ๑,๐๐๐ กว่าปี ในสมัยนั้นจังหวัดนครพนมได้ก่อสร้างองค์พระธาตุขึ้น
พระสงฆ์และประชาชนจำนวนมากได้เดินทางเพื่อไปกราบไหว้บูชาโดยได้เดินผ่านและแวะเขา ตอน
นั้นบ้านพระเสาร์ยังไม่มีชื่อบ้านจึงมีการปรึกษากันว่าจะตั้งชื่ออย่างไรดี เลยมีความคิดว่ามีพระ
ธุดงค์มา “เขา”ตกลงกันให้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านพระเขา” ต่อมาเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นบ้านพระเสาร์
ซึ่งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ทำ
การเกษตรโดยการปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์ เพื่อการบริโภคในครัวเรือนบริโภค มีการช่วยเหลือเกื้อกูล
กันแบบพี่แบบน้องโดยยึดการดำรงชีวิตตามฮีต ๑๒ ครอง ๑๔ ซึ่งเป็นหลักจารีตประเพณีที่ผู้เฒ่าผู้แก่
เรียกขานกันในนาม ฮีตเก่าครองธรรม ซึ่งถือเป็นรากเหง้าวิถีการดำเนินชีวิตแบบวิถีพุทธ อันมีศาสนา
พุทธเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และได้รับการอนุรักษ์เป็นประเพณีสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันใน
รูปแบบของบุญประเพณีต่างๆในรอบปีเช่น บุญบั้งไฟ บุญคูณลาน บุญข้าวจี่ บุญมหาชาติ บุญ
สงกรานต์ บุญออกพรรษา บุญกฐิน บุญเข้าพรรษา เป็นต้นภาษาที่ใช้ในพื้นที่จะเป็นภาษาอีสาน ซึ่ง
สะท้อนถึงวิถีชีวิตของการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล ระหว่างคนในชุมชนกับธรรมชาติ บนรากเหง้าทาง
วัฒนธรรมเดียวกัน

1.2 สภาพทั่วไป

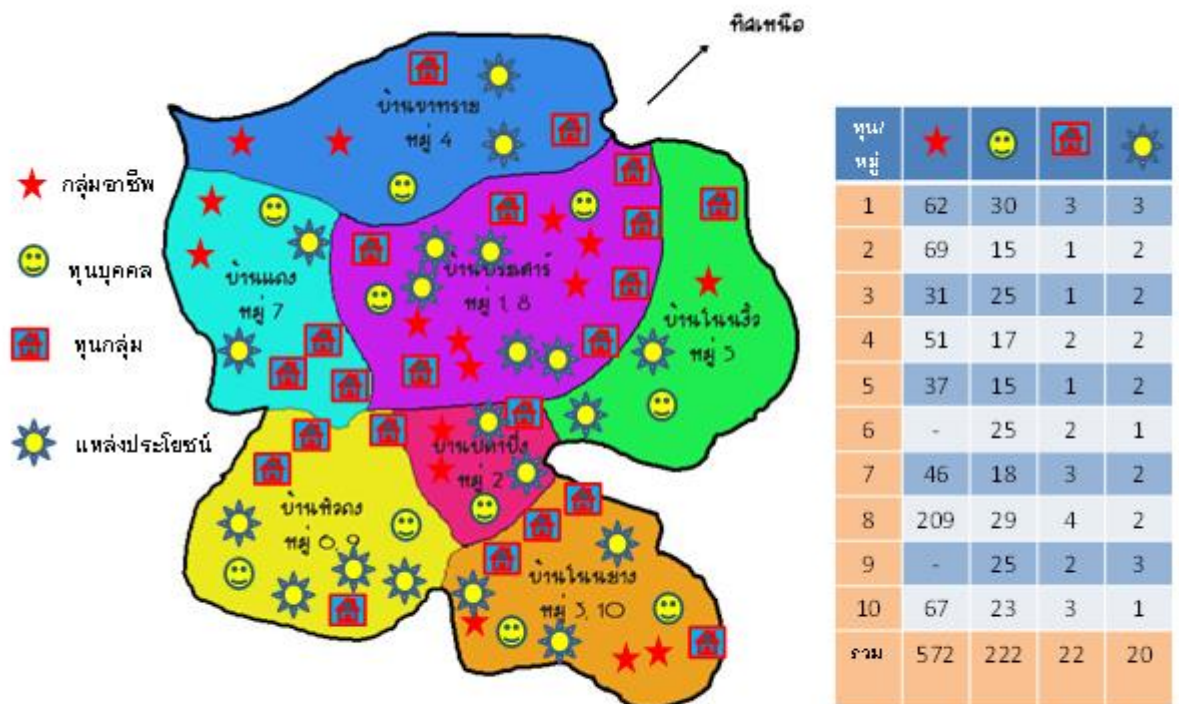
สภาพลักษณะภูมิประเทศโดยรวมเป็นพื้นที่ต่ำลเป็นที่ราบสลับที่ตอน โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศตะวันออก เป็นที่ตั้งของบ้านโนนยาง หมู่ที่ 3,10 มีพื้นที่ติดกับตำบลหัวเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

ทิศใต้ เป็นที่ตั้งของบ้านหัวดง หมู่ที่ 6,9 บ้านแดง หมู่ที่ 7 มีพื้นที่ติดกับตำบลคูเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรและติดกับตำบลสีกี้ลิ่ง อำเภอศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ

ทิศตะวันตก เป็นที่ตั้งของบ้านขาทราย หมู่ที่ ๔ มีพื้นที่ติดกับตำบลค้อใหญ่ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ทิศเหนือ เป็นที่ตั้งของบ้านโนนจิว หมู่ที่ ๕ มีพื้นที่ติดกับตำบลคำไฮ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ดังรูปภาพที่ 4.1

ข้อมูลจาก TCNAP ตำบลพระเสาร์

รูปภาพที่ 4.1 ที่ตั้งตำบลพระเสาร์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

มีพื้นที่รวมประมาณ 35 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 21,875 ไร่ ปัจจุบันตำบลพระเสาร์ มี 10 หมู่บ้าน จากข้อมูลตำบล (TACNAP) พบว่าประชากรทั้งหมดจำนวน 2,656 คน แยกเป็นชาย 1,262 คน หญิง 1,394 คน และจำนวนครัวเรือนรวมทั้งหมด 823 ครัวเรือน ประชากรหมู่บ้านมีจำนวนสูงสุด คือบ้านพระเสาร์ หมู่ที่ 1 รองลงมาคือบ้านพระเสาร์ หมู่ที่ 8 และหมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดคือบ้านโนนจิว หมู่ที่ 5 แยกกลุ่มประชากรที่ต้องการดูแลทั้งหมดของตำบลพระเสาร์ มี 730 คน คือผู้สูงอายุ 629 คน ผู้พิการ 101 คน เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์เมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยปัจจุบันนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์คือนายสุบัน บำรุงไทย

1.3 สภาพเศรษฐกิจ

ตำบลพระเสาร์ ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้หลักจากข้อมูล TCNAP มาจากการทำการเกษตร ทำนาร้อยละ 62.63 ไร่จ้างทั่วไป ร้อยละ 9.06 ค่าขายธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 3.11 ไร่ราชการ ร้อยละ 3.84 กรรมกร ร้อยละ 1.32 ทำไร่ ,ทำสวน , ทำการประมง ไม่ถึงร้อยละ ๑

จากข้อมูลเบื้องต้นรายได้หลักของคนในชุมชนได้มาจากการทำการเกษตรเป็นหลัก หากบางปีการเกษตรก็ไม่ได้ผลเพราะเกิดปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย ประชาชนมีรายได้น้อยไม่เพียงพอจากรายจ่าย เพราะต้องอาศัยผลผลิตจากการปลูกข้าวนาปีเพียงอย่างเดียว ในปัจจุบันคนในตำบลจึงหันมาเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมและทางตำบลพระเสาร์ได้มีนโยบายส่งเสริม สร้างอาชีพและรายได้เสริมให้กับชุมชน และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการผลิตที่เปลี่ยนไป โดยการใช้ทุนและศักยภาพในการจัดการปัญหาในพื้นที่ดำเนินงาน ได้แก่ การส่งเสริมขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อกักเก็บน้ำทำการเกษตร จัดอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมให้ประชาชนลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยจากภายนอก ส่งเสริมให้มีการผลิตข้าวปลอดสารเพื่อจะได้ผลผลิตที่มีราคาสูงขึ้น ตำบลพระเสาร์เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในตำบลไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมการศึกษาดูงานและการสนับสนุนงบประมาณให้กู้ยืมไม่มีดอกเบี้ยเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งโดยให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จึงทำให้เกิดกลุ่มงานต่างๆ ขึ้นมากมายไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเลี้ยงโคขุน กลุ่มทอผ้า กลุ่มเย็บถุงมือ กลุ่มทอเสื่อ เป็นต้น

1.3.1 อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือการทำนา รองลงมาคือเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชสวนครัว ไร่จ้างทั่วไป และการทำหัตถกรรมในครัวเรือน

1.3.2. หน่วยธุรกิจในพื้นที่ อบต.

- โรงสี	35	แห่ง
- ปิมน้ำมัน (รวมปิมน้ำลอย)	6	แห่ง
- อู่ซ่อมรถ	4	แห่ง
- ร้านขายก๊าซหุงต้ม	5	แห่ง
- ร้านค้า	36	แห่ง

1.3.3 ภาระหนี้สิน

ข้อมูลด้านภาระหนี้สินของครัวเรือน ประชากรของตำบลพระเสาร์ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินน้อยกว่า 40,000บาท โดยพบว่าสาเหตุหลักของภาระหนี้สิน คือ การทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 36.12 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายด้านอาหาร และการศึกษาบุตร มีการกู้ยืมร้อยละ 86.33 และพบว่าแหล่งกู้ยืมส่วนใหญ่ คือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 41.41 รองลงมาคือกองทุนเงินล้านซึ่งเป็นแหล่งกู้ยืมภายในชุมชนร้อยละ 37.74

1.3.4 การออมของคนในชุมชน

การออมของประชาชนในตำบลพระเสาร์มีการออมเงินของครัวเรือน ร้อยละ 57.52 ส่วนใหญ่พบว่าประชาชนออมเงินที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 37.65 รองลงมาคือ กลุ่มออมทรัพย์/กลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 22.24 และธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 18.04 การออมเงินในรูปแบบอื่นๆ มีจำนวนมากที่สุดคือประกันชีวิตคิดเป็นร้อยละ 71.34 รองลงมาคือทองคำ เพชร เครื่องประดับ และออมทรัพย์ในรูปแบบอื่น เช่น อสม., วัควาย ฯลฯ ราคาทรัพย์สินที่มีการออมที่มีจำนวนมากที่สุดคือ มากกว่า 120,001 บาท

1.4 สภาพสังคมวัฒนธรรม

เนื่องจากบรรพบุรุษของชาวตำบลพระเสาร์มีการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวอีสาน โดยชาวบ้านยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอีสานตามฮีต 12 คอง 14 ซึ่งเป็นหลักจารีตประเพณีที่ผู้เฒ่าผู้แก่เรียกขานกันในนาม ฮีตเก่าวรรณธรรม ซึ่งถือเป็นรากเหง้าวิถีการดำเนินชีวิตแบบวิถีพุทธ อันมีศาสนาพุทธเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และได้รับการอนุรักษ์เป็นประเพณีสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันในรูปแบบของบุญประเพณีต่างๆในรอบปีเช่น บุญบั้งไฟ บุญคูณลาน บุญข้าวจี่ บุญมหาชาติ บุญสงกรานต์ บุญออกพรรษา บุญกฐิน บุญเข้าพรรษา เป็นต้นภาษาที่ใช้ในพื้นที่จะเป็นภาษาอีสาน ซึ่งสะท้อนถึงวิถีชีวิตของการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล ระหว่างคนในชุมชนกับธรรมชาติ บนรากเหง้าทางวัฒนธรรมเดียวกัน

1.5 แหล่งประโยชน์ในพื้นที่ตำบลพระเสาร์ ดังนี้

- โรงเรียนบ้านพระเสาร์(สามัคคีวิทยาคม)
- โรงเรียนบ้านโนนยาง

- โรงเรียนบ้านหัวดง
- โรงเรียนบ้านแดงประชาสรรค์
- โรงเรียนบ้านชาทรายมะเขือสามัคคี
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพระเสาร์
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวดง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแดง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านโนนยาง
- วัด 10 แห่ง
- ศาลาประชาคม 10 แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านพระเสาร์
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหัวดง
- ประปาหมู่บ้าน ๑๐ แห่ง

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งประโยชน์

ลักษณะพื้นที่ตำบลพระเสาร์มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 70 ของ มีที่ราบลุ่มร่องน้ำเซาะ เหมาะแก่การทำการเกษตร ตำบลพระเสาร์มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 1 แห่ง มีเนื้อที่ประมาณ 2,000 ไร่ ส่วนมากเป็นป่าไม้ยางนา และไม้อื่นๆ และมีแหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนี้

1. ลำห้วยก้ากัว๊ก เป็นลำห้วยที่ไหลผ่านพื้นที่บ้านชาทราย หมู่ที่ 4 เป็นแม่น้ำที่กั้นเขตระหว่างตำบลพระเสาร์กับตำบลลี้กั้ง อำเภอศีลาจาด จังหวัดศรีสะเกษ นับว่ามีความสำคัญกับชาวบ้านชาทรายเป็นอย่างมากเป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์เป็นแหล่งน้ำอาหาร
2. บึงบ้านพระเสาร์ในพื้นที่บ้านบ้านพรเสาร์ หมู่ที่ 1,8 มีความสำคัญกับชาวบ้านเป็นอย่างมากเป็นแหล่งน้ำอาหารและแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรรวมทั้งอุปโภคและบริโภคอีกด้วย
3. หนองปลาปิ้ง ในพื้นที่บ้านโนนยาง หมู่ที่ 3,10 และบ้านหัวดง หมู่ที่ 6,9 ความสำคัญกับชาวบ้านเป็นอย่างมากเป็นแหล่งน้ำอาหารและแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรรวมทั้งอุปโภคและบริโภคอีกด้วยตำบลพระเสาร์เป็นพื้นที่เกษตรกรรมแต่ยังขาดแคลนน้ำเนื่องจากเป็นพื้นที่แห้งแล้งมีเพียงลำน้ำตามธรรมชาติ ห้วยก้ากัว๊ก หนองปลาปิ้งและบึงพระเสาร์ ซึ่งลำน้ำของชุมชนและในพื้นที่ตำบลพระเสาร์

2.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อม

ครัวเรือนตำบลพระเสาร์ พบปัญหาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 25.37 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาด้านขยะ รองลงมาคือปัญหาครัวพิษฝุ่นละออง และปัญหาเสียงดัง มีการจัดการขยะ จำนวน

785 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 97.15 มีการกำจัดขยะด้วยวิธีการเผามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.553 มีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะต่างๆ ร้อยละ 40.43 โดยมีวิธีการจัดการมลพิษหรือมลภาวะ ที่พบมากที่สุดคือ การป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี และการทำเกษตรอินทรีย์และลดปริมาณการใช้สารเคมี

2.3 การจัดหาน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภคและบริโภค

ครั้วเรือนในตำบลพระเสาร์ มีการจัดหาน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภค ร้อยละ 97.14 โดยมีวิธีการจัดหาน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภคและบริโภคที่มากที่สุดคือการเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้ รองลงมาคือการใช้น้ำประปา พบน้อยที่สุดคือการใช้บาดาล

2.4 การจัดการสภาพที่อยู่อาศัยที่ไม่ปลอดภัยหรือมีโอกาสเกิดอันตราย

ครั้วเรือนตำบลพระเสาร์ มีการจัดการสภาพที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยหรือมีโอกาสเกิดอันตรายร้อยละ 42.86 ส่วนวิธีการจัดการให้ที่อยู่อาศัยให้มีความปลอดภัย พบมากที่สุดคือ การซ่อมแซมสภาพที่อยู่อาศัยที่ชำรุดทรุดโทรม รองลงมาคือการจัดหาหรือติดตั้งอุปกรณ์ส่องสว่างเพื่อให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ

2.5 การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์พลังงาน

ครั้วเรือนตำบลพระเสาร์ มีการเข้าร่วมกิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 91.44 วิธีการและกิจกรรมที่ร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุดคือการเก็บกวาดบริเวณบ้านให้สะอาด ร้อยละ 44.66 รองลงมาคือการปลูกป่าไม้ ร้อยละ 38.26 และการเก็บขยะในที่สาธารณะ ร้อยละ 8.54

2.6 การใช้พลังงานทดแทนในครั้วเรือน

ครั้วเรือนในตำบลพระเสาร์ มีการใช้พลังงานทดแทนคิดเป็นร้อยละ 37.33 โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการ คือใช้ถ่านอัดแท่งร้อยละ 63.37 รองลงมาคือการใช้แรงงานคนทดแทนพลังงาน ร้อยละ 31.10 และการใช้แก๊สชีววมวลและน้ำมันไบโอดีเซล ร้อยละ 2.03 ตามลำดับ

3. ด้านสังคม

3.1 สภาพการเมืองการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ อยู่ในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีพื้นที่รวมประมาณ 35 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 21,875 ไร่ ปัจจุบันตำบลพระเสาร์มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาแล้ว จำนวน ๓ คน โดยปัจจุบันมีนายสุบัน บำรุงไทย ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ การทำงานของท้องที่และท้องถื่นเป็นการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของคนทุกภาคส่วนในพื้นที่ การปกครองท้องที่ปัจจุบันมี นายชัยวัฒน์ ตะเคียน เป็นกำนันตำบลพระเสาร์ มีจำนวนครั้วเรือน ทั้งสิ้น 823 ครั้วเรือนจากข้อมูล

ตำบล (TACNAP) พบว่าประชากรทั้งหมดจำนวน 2,656 คน แยกเป็นชาย 1,262 คน หญิง 1,394 คน ประชากรหมู่บ้านมีจำนวนสูงสุด คือบ้านพระเสาร์ หมู่ที่ 1 รองลงมาคือบ้านพระเสาร์ หมู่ที่ 8 และหมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดคือบ้านโนนจิว หมู่ที่ 5 แยกกลุ่มประชากรที่ต้องการดูแลทั้งหมดของตำบลพระเสาร์ มี 730 คน คือผู้สูงอายุ 629 คน ผู้พิการ 101 คนโดยตำบลพระเสาร์แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ หมู่บ้าน ดังต่อไปนี้

หมู่ที่ 1	บ้านพระเสาร์	นายสมัย พาพันธ์	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 2	บ้านปลาปิ้ง	นายประดิษฐ์ วงษ์กันยา	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 3	บ้านโนนยาง	นายอาทิตย์ ประสานทอง	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 4	บ้านขาทราย	นายเปลี่ยน สุวรรณวงษ์	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 5	บ้านโนนจิว	นายवास บุญศรี	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 6	บ้านหัวดง	นายชัยวัฒน์ ตะเคียน	เป็นกำนัน
หมู่ที่ 7	บ้านแดง	นายสมหมาย ชัยชาญ	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 8	บ้านพระเสาร์	นายประดิษฐ์ โสสะ	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 9	บ้านหัวดง	นายวิทย์ วงษ์คำชัย	เป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 10	บ้านโนนยาง	นายไสว โรมพันธ์	เป็นผู้ใหญ่บ้าน

3.2 สถาบันทางการศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (3 – 5 ขวบ)	3	แห่ง
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด	1	แห่ง
- โรงเรียนขยายโอกาส	1	แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา	4	แห่ง
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	7	แห่ง

3.3 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด	9	แห่ง
- สำนักสงฆ์	2	แห่ง

3.4 การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตำบล / หมู่บ้าน	จำนวน 2	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน 1	แห่ง
- อัตราการใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ	100	

3.5 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจชุมชนประจำตำบล	1	แห่ง
----------------------------	---	------

3.6 มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน 5 รุ่น จำนวน 750 คน
- หมู่บ้าน อพป. 1 รุ่น จำนวน 15 คน
- กลุ่มเกษตรกร 14 กลุ่ม จำนวน 350 คน
- กลุ่ม อปพร. 1 กลุ่ม จำนวน 52 คน

3.7 สุขภาพ

3.7.1 พหุติกรรมเสี่ยง

ประชาชนตำบลพระเสาร์ มีพหุติกรรมเสี่ยงทางด้านสุขภาพมากที่สุดคือพหุติกรรมเสี่ยงจากการกินอาหารสุกๆดิบๆคิดเป็นร้อยละ 26.85 มีภาวะเสี่ยงในการทำงานมากที่สุดคือภาวะเสี่ยงจากการใช้สารเคมีในการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 59.33

3.7.2 ปัญหาสุขภาพและการเจ็บป่วย

ประชาชนตำบลพระเสาร์พบปัญหาสุขภาพและการเจ็บป่วยมากที่สุดคือ ไข้ ไอ พบปัญหาการเจ็บป่วยเรื้อรังที่พบมากที่สุดคือโรคเบาหวาน ปัญหาด้านสุขภาพและโรคพบบ่อย คือ โรคความอ้วนโลหิตสูง มีปัญหาโรคระบาดมากที่สุดคือ ไข้ ไอ เจ็บคอ สถานที่ให้บริการหรือดูแลและสุขภาพในพื้นที่ที่ให้การดูแลสุขภาพในกรณีเจ็บป่วยมากที่สุดคือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบล

3.8 การสื่อสาร

ครัวเรือนตำบลพระเสาร์ ได้รับข้อมูลข่าวสาร 6 ประเภท โดยมากที่สุดคือข่าวสารด้านงานบุญประเพณีต่างๆ ร้อยละ 99.63 รองลงมาคือข่าวสารด้านอาชีพ ร้อยละ 91.90 ด้านสุขภาพ ร้อยละ 90.37 ข่าวสารด้านการศึกษา ร้อยละ 81.43 ช่องทางการได้รับข่าวสารของประชากรตำบลพระเสาร์ส่วนใหญ่ประชากรจะได้รับข่าวสารทางด้าน หอกระจายข่าว รองลงมาคือ การบอกต่อ (ปากต่อปาก) ด้านเวทีประชุมประชาคม และด้านการใช้โทรศัพท์มือถือ

4. ด้านเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน

ชุมชนไม่มีสินค้าและผลิตภัณฑ์ของชุมชนตนเอง เนื่องจากเคยมีการจัดทำผลิตภัณฑ์ของชุมชนแล้วแต่ได้มีการยกเลิกไปจึงทำให้ชุมชนไม่มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ แต่ในชุมชนมีการจัดตั้งโรงสีข้าวขึ้นมา และจัดตั้งเป็นกลุ่มโรงสีข้าว มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 120 คน โดยมีลักษณะในการดำเนินการคือเป็นการดำเนินงานของกลุ่ม แต่ยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่มอย่างชัดเจน เพียงแค่มีการรวมตัวกันเพื่อดำเนินโครงการโรงสีข้าว เพื่อจำหน่ายในนามของกลุ่มเท่านั้น ซึ่งมีโรงสีข้าวทั้งหมด 1 โรง สามารถใช้งานได้ โดยสมาชิกกลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มประมาณ 800,000-1,000,00 บาท ลักษณะของการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกจะนำข้าวมาขายในนามกลุ่ม และสมาชิกยังนำข้าวมาสีที่โรงสีข้าวของ

กลุ่มโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สมาชิกในกลุ่มเป็นเกษตรกรปลูกข้าว ทำให้ข้าวที่มีอยู่มีจำนวนมาก และ
ราคาข้าวตกต่ำ ส่งผลให้กลุ่มได้รับผลกำไรลดน้อยลง